

Policydokument

Barn som far illa

TANDLÄKARFÖRBUNDET ANSER

Att alla tandläkare ska ha kännedom om anmälningsskyldigheten gällande barn som misstänkts fara illa.

Att alla tandläkarpraktiker/kliniker bör ha tydliga rutiner för att följa upp barn som inte kommer till sin behandlingstid.

Att alla tandläkarpraktiker/kliniker bör ha journalrutiner för att dokumentera uppgifter som tandläkare har sett eller fått berättat för sig som kan tyda på att barn far illa.

Att alla tandläkarpraktiker/kliniker bör ha rutiner för anmälan till socialtjänsten.

Att undervisning inom detta område bör vara obligatorisk i all grundutbildning av tandvårdspersonal.

Att fördjupad utbildning inom detta område bör vara obligatorisk inom specialistutbildning i pedodonti.

BAKGRUND

Ända sedan 1920-talet har anmälningsskyldighet för myndigheter och yrkesutövare inom hälso- och sjukvård och socialtjänst vid misstanke om att ett barn far illa, eller riskerar att fara illa, funnits i svensk lagstiftning. Under åren har anmälningsskyldigheten skärpts och kommit att omfatta fler yrkesgrupper. Anmälningsskyldigheten regleras idag i Socialtjänstlagen (SoL) kap 14 (Socialtjänstlag, SFS 2001:453). Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdomar samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten är skyldiga att skyndsamt anmäla till socialnämnden om de får kännedom om något som innebär att socialnämnden behöver ingripa för att skydda ett barn. Detsamma gäller anställda vid dessa myndigheter. Även personer som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet inom ovanstående områden omfattas av anmälningsskyldigheten.

TANDLÄKARENS ROLL

Tandläkaren har en alldeles särskild möjlighet att komma i nära kontakt med alla barn i samhället i alla åldrar. Tandläkaren får en god överblick över eventuella skador i mun-, ansikts- och halsregionen, får möjlighet att prata med barnen och uppmärksammar om barn uteblir från bokade vårdtider.

Vid misstanke om bristande omsorg eller övergrepp mot barn är tandläkaren skyldig att kontakta socialtjänsten. Det kan handla om situationer där en vuxen person utsätter ett barn för fysiskt eller psykiskt våld, sexuella övergrepp, kränkningar eller försummar att tillgodose barnets grundläggande behov, så kallad omsorgssvikt (Barnmisshandel – Att förebygga och åtgärda, SOU 2001:72). Inom tandvården kan omsorgssvikt exempelvis gälla underlåtenhet av en vårdnadshavare att se till att barnet får de tandvårdsbehandlingar som är nödvändiga för att barnet ska ha en god tandhälsa.

Tandläkaren har ingen utredningsskyldighet, men ska se till barnets medicinska behov och dokumentera det han/hon ser. Det är socialtjänstens ansvar att bedöma huruvida behov finns av att gå vidare med en utredning och eventuella åtgärder.

SYFTE OCH MÅLSÄTTNING

Syftet med policyn är att den ska utgöra ett stöd för förbundets medlemmar när de hanterar anmälningar kring barn som misstänks fara illa. Målsättningen är att alla tandläkare ska ha kunskap om gällande lagstiftning och om det ansvar som följer med anmälningskyldigheten.

TANDLÄKARFÖRBUNDETS STRATEGIER

Att förmedla kunskap till förbundets medlemmar om skyldigheten att anmäla när misstanke finns att ett barn far illa

Att ge stöd och råd till förbundets medlemmar hur de kan agera i dessa situationer

Att verka för ett ökat samarbete mellan tandvården och kommunernas socialtjänst

Beslut taget: 2011-02-01